

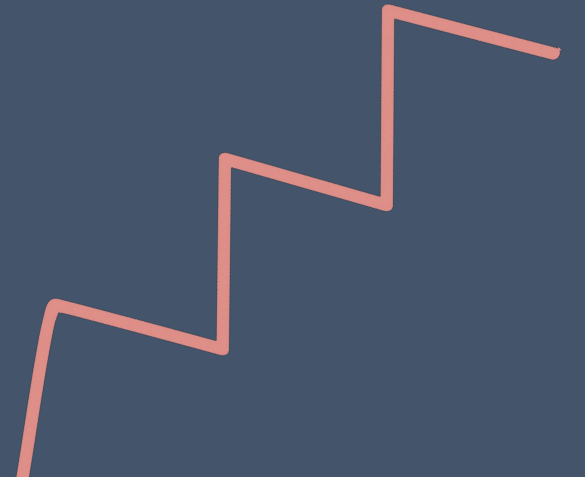

Kulttuuriperintö-
kasvatuksen
seura

Esittelyssä maailmanperintökasvatus

Ira Vihreälehto

Toiminnanjohtaja Suomen
Kulttuuriperintökasvatuksen seurassa

- aineeton kulttuuriperintö
- aineellinen kulttuuriperintö
- vaikea kulttuuriperintö
- historiapolitiikka
- muistipolitiikka

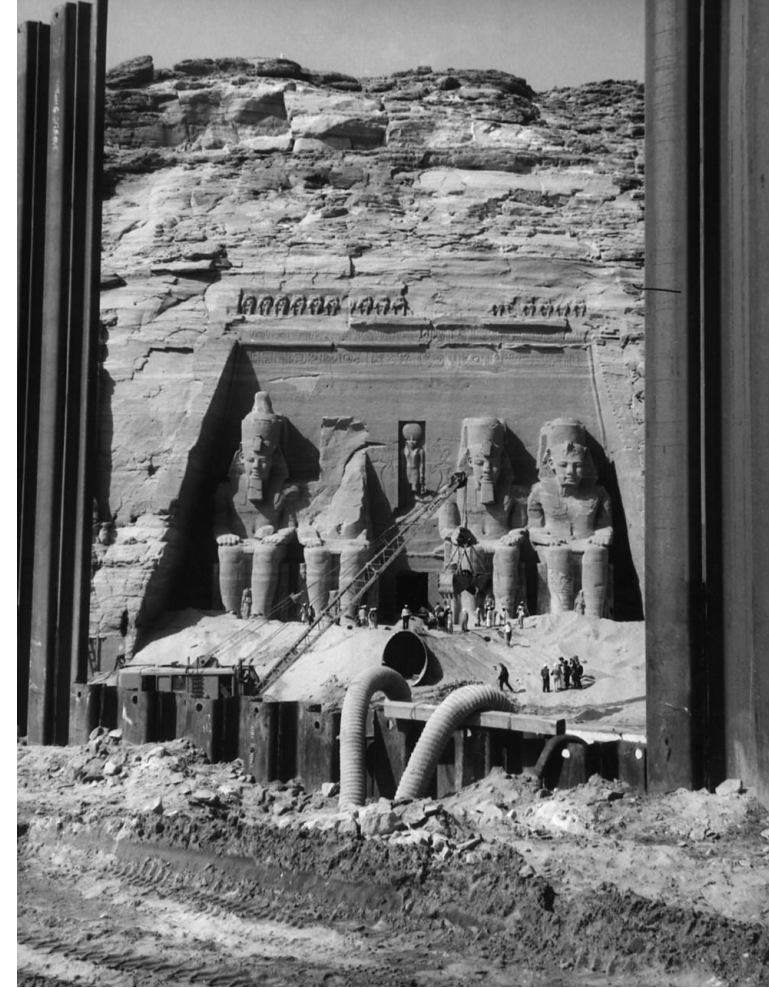
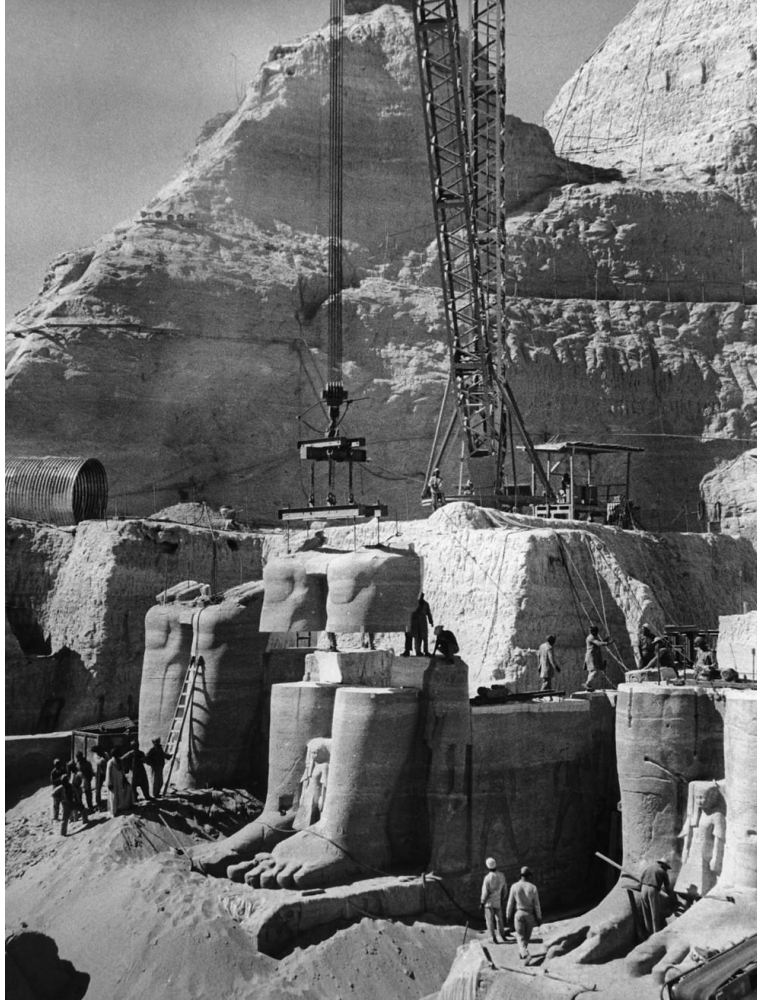
- Kulttuuriperintö luo yhteenkuuluvuuden tunnetta kansallisesti, mutta myös yli rajojen (myös nationalismi)
- Kulttuuriperintö edustaa aina tietoisia valintoja: muistamista ja unohtamista, sisällyttämistä tai ulkopuolelle jättämistä.
- **YK:n kasvatustiede- ja kulttuurijärjestö Unesco ylläpitää luetteloita ihmiskunnan kulttuuriperinnöstä.**

Maailmanperintösopimus

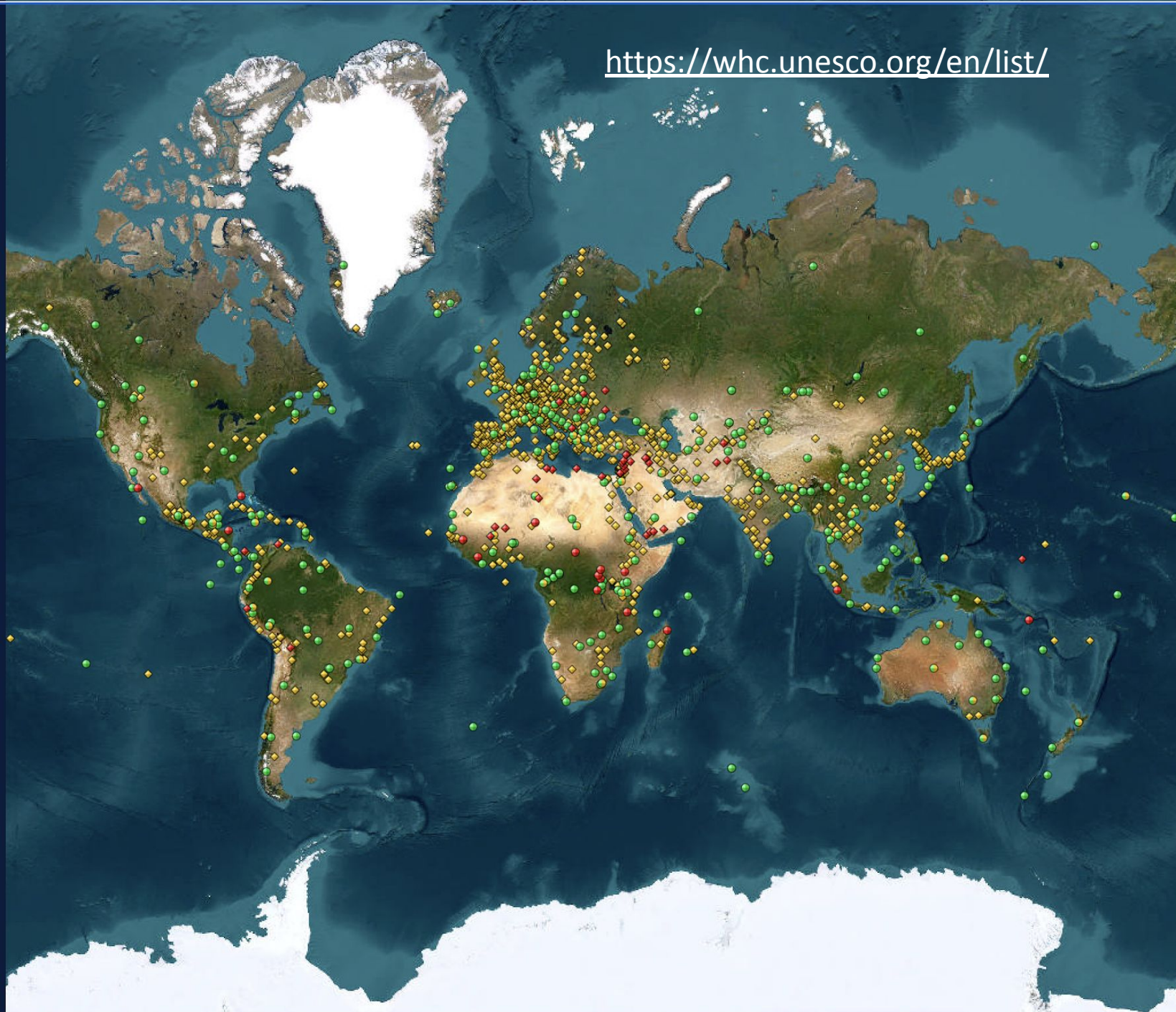
- Unesco: Yhdistyneiden Kansakuntien eli YK:n kasvatus-, tiede- ja kulttuurijärjestö
- 193 valtiota (Suomi liittyi 1987)
- Suomessa 7 kohdetta (tulossa lisää)
- Yhteensä yli 1200 kohdetta ja vuosittain tulee lisää
- Listalta voidaan myös poistaa kohteita (3)
- *Poliittisuus*
- **Chat: Missä maailmanperintökohteissa olet vierailut?**

Maailmanperintösopimuksen lähtökohtana voidaan pitää Nubia-projektia. Egyptissä vuonna 1954 tehtiin päätös rakentaa jättipato Assuanin kaupunkiin. Niiliin uhkasi hukkua useita muinaisia muistomerkkejä, ml. Abu Simbelin temppeli. □ Unesco organisoi 20 vuotta kestäneen kansainvälisen kampanjan Nubian muinaisten muistomerkkien pelastamiseksi v. 1959-1980.

<https://whc.unesco.org/en/list/>

5,000 km
2,000 mi

SEURAAVAKSI

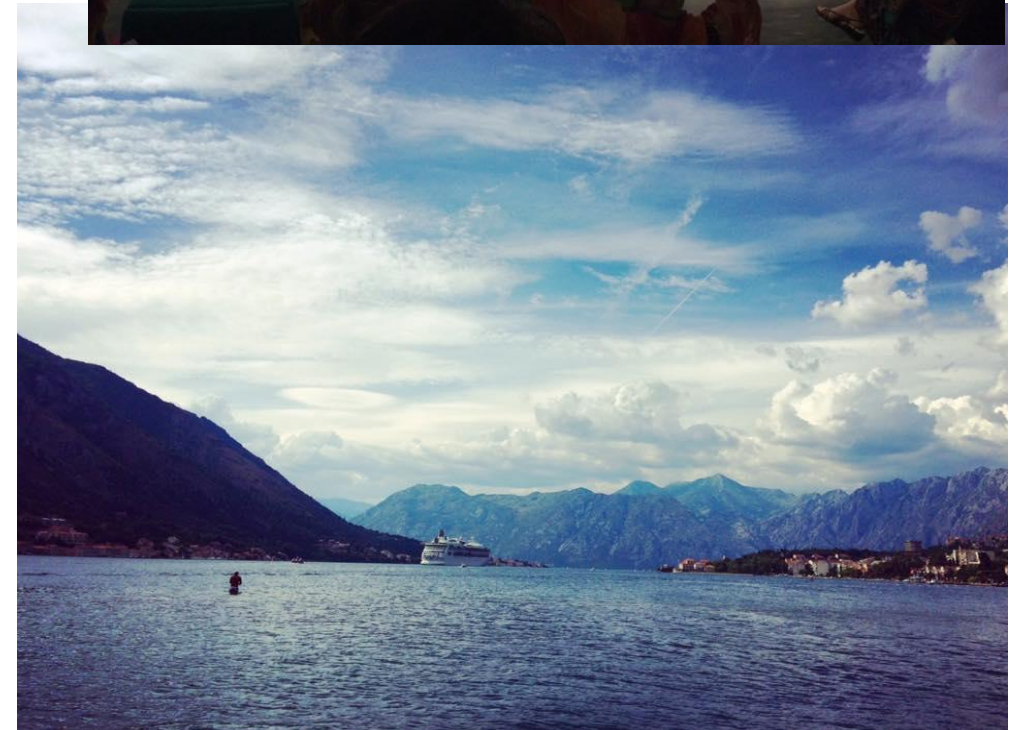
•Suomi esittää Alvar Aallon arkkitehtuuria Unescon maailmanperinnön aieluetteloon Museoviraston valmistelun pohjalta. Unescolle 2025, päätös 2026.

•Aalto-sarja koostuu 13 kohteesta: Alvar Aallon ateljee, Alvar Aallon kotitalo, Finlandia-talo, Kansaneläkelaitoksen päärakennus ja Kulttuuritalo Helsingissä, Jyväskylän yliopiston kampus, Muuratsalon koetalo ja Säynätsalon kunnantalo Jyväskylässä, Paimion parantola, Seinäjoen hallinto- ja kulttuurikeskus, Sunilan selluloosatehtaan asuinalue Kotkassa, Villa Mairea Porissa sekä Vuoksenniskan Kolmen Ristin kirkko Imatralla.

Kritiikkiä

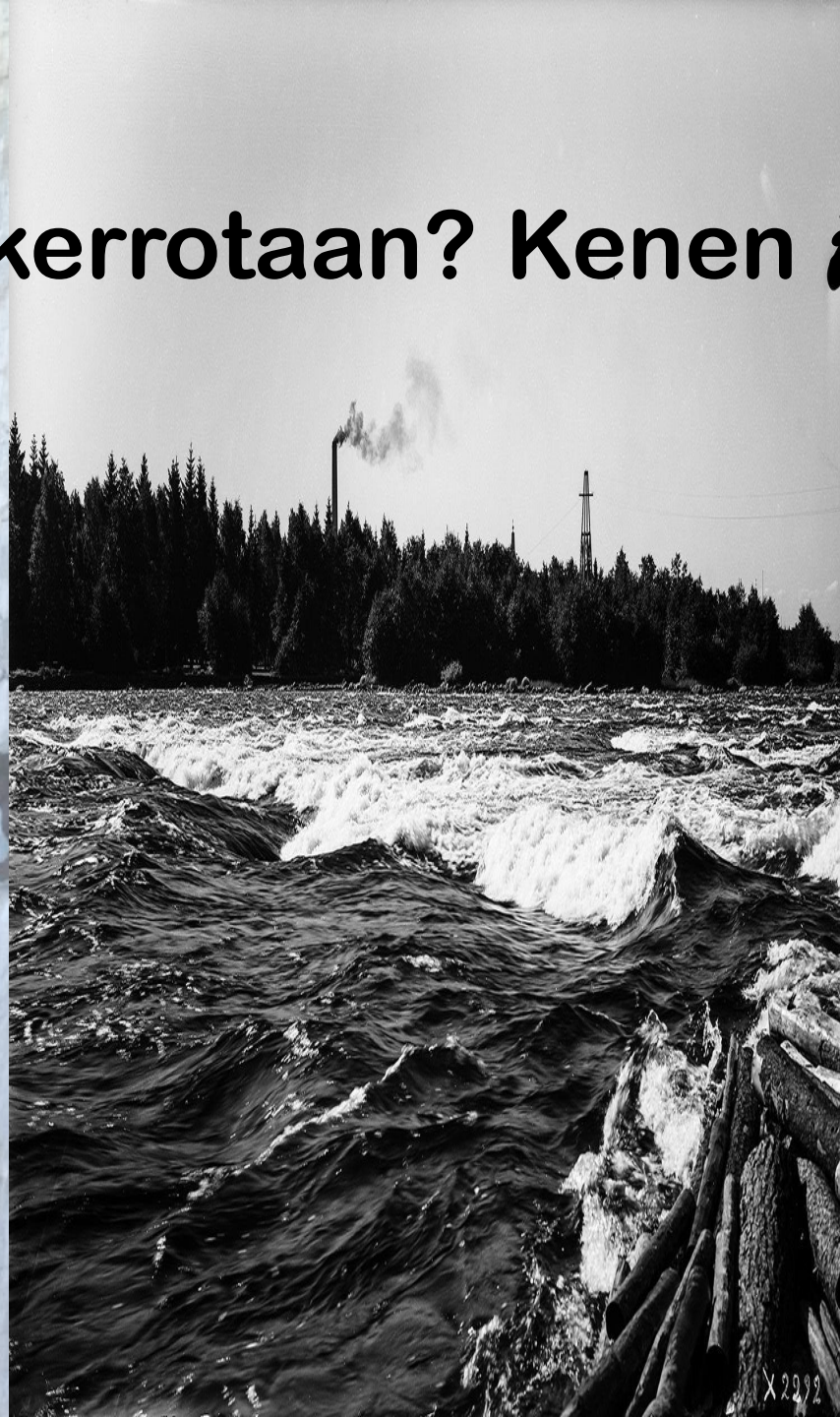
- Maailmanperintökohde on arvostettu brändi, kohteita ei kuitenkaan ole tasaisesti eri alueilla
- Unesco, Yhdysvallat, Israel ja Palestiina –loputon sotku
- Alkuperäiskansojen huomioiminen alueilla, jotka ovat ”valtion”
- Suojelu vaatii rahaa, joten vain ne kohteet pääsevät listalle, joilla on taustalla rahaa tarpeeksi

- Kritiikki Suomessa: mitä tapahtuu jos tuetaan vain näitä Unescon kärkikohteita?

Kenen tarina kerrotaan? Kenen äänellä?

...rakentilaisen. Kottala on täällä niin ka
...mikä on maailman historia ja sen
...leikkommat de sen verlaina ja
...to nauraa kaurinta, kun vallon viattomai
...ovat täällä virua, ja heittää hankansa
...kamppaistuaan nälkäkuoleman
Eräs myytin

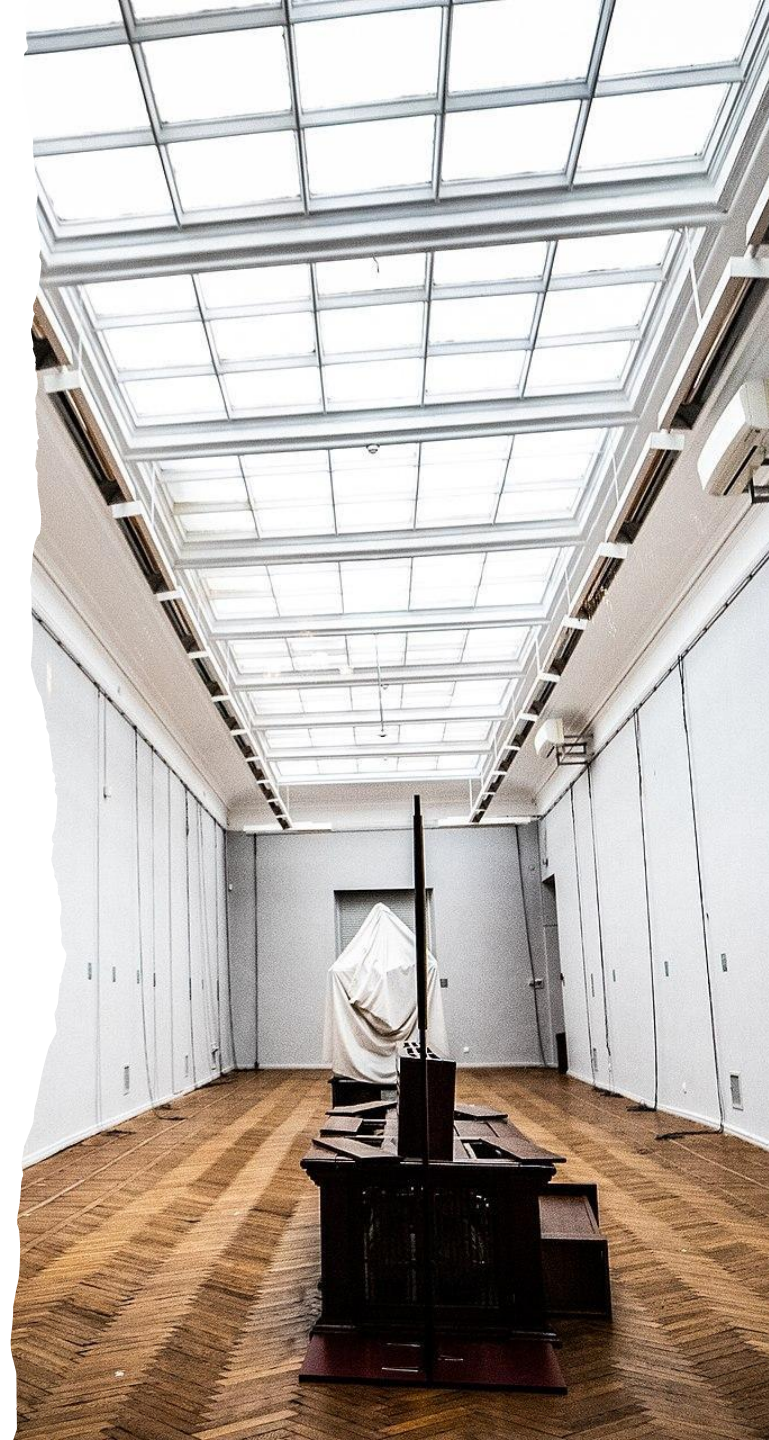

Kuka on asiantuntija? Kenelle maksetaan?

Kulttuuriperinnön katoaminen

- Kulttuuriperintöä uhkaavat niin kulttuuriset ja poliittiset konfliktit, kuin luonnollisetkin prosessit, kuten eroosio ja ilmastonmuutos
- Unesco vahvisti tammikuussa 2025: Ukrainassa tuhoutunut 476 kulttuuriperintökohdetta: (149 kirkkoa, 32 museota, 241 historiallisesti arvokasta rakennusta, 33 patsasta ja 18 kirjastoa, 1 arkisto ja 1 arkeologinen kohde), lisäksi tuhoutunut yli 3000 koulua
- Kulttuuriperintökohteiden tuhoutuminen sodassa yleistynyt aseiden kehittymisen myötä
- Kulttuurinen puhdistus/ kansanmurha

Kulttuuriomaisuuden suojeleminen

- Yleissopimus kulttuuriomaisuuden suojelemiseksi aseellisen selkkauksen sattuessa Haagin sopimus 1954. Yksittäisen kansakunnan kulttuuriomaisuuden tuhoutuminen ei ole vain kansallinen ongelma, vaan se koskee koko ihmiskuntaa.
- Valtiot varautuvat jo rauhan aikana kulttuuriperinnön suojelemaan ja tuovat sopimuksen sisällön kansalaistensa ja asevoimien tietoisuuteen.
- Tällä hetkellä 14 maassa yhteensä yli 50 kohdetta, jotka vaarassa (26 on aktiivisen konfliktin alueella Ukraina/Gaza)
- Maa itse hakee statuksen, jos kokee, että kohde on vaarassa

The museum of Ukrainian artist Maria Prymachenko. Destroyed by Russia.

Mikä on kulttuuriperintöä? Valitse mielestäsi tärkein.

1. Kohde on yli 100 vuotta vanha
2. Kohteella on merkitystä pienelle vähemmistölle Suomessa
3. Kohde kertoo sota-ajan traumaattisesta tapahtumasta
4. Kohde kunnioittaa henkilöä, josta tiedetään tosin nyt, että ei ehkä ollut ihan hyvä hahmo, mutta edustaa omaa ajanjaksoaan.
5. Kohde houkuttelee paikalle paljon turisteja
6. Kohde on kaunis esimerkki menneisyydestä